

חולין פרק ג אלו טרפות דף סב

מים מפיהם לכלי אבל יונה מוצצת ולא מחזירה ו'תסיל' למרות שמוצץ כיונה מחזיר מפיו לכלי ופוסל, 'דאפיצי' ו'תורים של רחבה' הם מיני תורים. תורים שנקראים בשם מקומם 'תורי צוצייני' כשרים לגבי מזבח ולא נחשבים למין אחר, אביי הסביר משום שנקראו בשם מקומם רק לאחר מתן תורה, רבא הסביר משום שבמקומם נקראים תורים סתם.

עופות קטנים או חגבים שגדלים בין הקוצים כשרים אבל בתוך הכרוב פסולים ולוקים עליהם משום שרץ העוף. עוף 'צרדא' כשר, 'ברדא' פסול וסימן לדבר בר מינה כלומר בחוץ, 'מרדא' ספק ואסור, ר' אסי מנה 8 ספיקות בעוף שהקורקבן שלהם נקלף בקלות על ידי סכין אבל לא ביד והם: חובא, חוגא, סוגא, הקנוגא, תושלמי, מרדא, כוחלינא ובר נפחא. אביי אמר ש'תרנגולא דאגמא' הוא 'מרדא' ואסור מספק, אבל 'תרנגולתא דאגמא' כשר וסימן לדבר שעמוני פסול לבוא בקהל ועמונית מותרת. מרימר אמר ש'תרנגולתא דאגמא' אסרו חכמים משום שראוהו דורס ונקרא 'גירותא'. רב אמר ש'שבור אנדרפטא' מותר ו'פירוז אנדרפטא' פסול וסימן לדבר אדם שנקרא פירוז והיה רשע. ר' הונא אמר ש'בוניא' כשר ו'פרוא' פסול וסימן לדבר אדם שנקרא פרוא והיה מכשף. ר' פפא אמר ש'מרדו זגיד ואכיל' מותר ו'מרדו סגיד ואכיל' פסול וסימן לדבר הפסוק 'לא תשתחוה לאל אחר'. שמואל אמר ש'שתיא חמרא' פסול וסימן לדבר שהשותה יין פסול לעבודה במקדש. עוד אמר ש'מזגא חמרא' אסור ו'בת מזגא חמרא' מותר וסימן לדבר יפה כח הבן מכח האב.

ר' נחמן אמר שאדם שבקי איך נראים העופות הטמאים פרס ועזניה שיש להם סימן טהרה אחד ומכיר את כל העופות הקרויים בשם מותר לו לאכול עוף שיש בו סימן טהרה אחד ויודע שאינו פרס או עזניה, אמימר אמר שגם אדם שאינו מכיר איך נראה פרס ועזניה לא צריך לחשוש להם משום שאינם נפוצים במקום יישוב ויכול לאכול עוף שיש בו סימן טהרה אחד.

אדם שמכיר איך נראה עורב שהוא טמא ויש לו שתי סימני טהרה מותר לו לאכול עוף שיש בו שני סימני טהרה ואינו עורב או מין עורב שר"א למד מהמילה "למינו" לרבות גם זרזיר למרות שיש לו זפק אבל אנשי כפר תמרתא התירו או שריבה סנונית לבנה למרות שהחלק הפנימי של הקורקבן שלה נשלף בקלות מהחלק החיצוני למרות שאנשי הגליל העליון התירו.

בציפורי מצורע כתוב "שתי צפרים חיות טהרות" ולמדו שצריכה להיות ציפור דרור שלא גדלה בבתים, ר' יהודה אמר שסנונית לבנה לדעת חכמים היא טהורה וכשרה למצורע ולדעת ר"א היא טמאה ופסולה, אמימר הסביר שסנונית שהכרס שלה לבנה לכו"ע כשרה ונחלקו בסנונית ירוקה וכוונת ר"י שאמר סנונית לבנה למעט שחורה שגרה בבתים, מר זוטרא אמר שסונית ירוקה לכו"ע אסורה ונחלקו בסנונית לבנה.

על גבי המזבח מותר להקריב רק תורים בוגרים או יונים צעירים שכתוב "והקריב מן התרים או מן בני היונה את קרבנו". רחבה אמר בשם ר' יהודה ש'סתיל' הוא מין יונה ולמרות זאת אינו לגמרי כיונה שמי חטאת נפסלים אם נעשה בהם מלאכה ולכן אם עוף שתה מהם פסולים משום שמחזירים